

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

ชารศักดิ์ หาญธงค์. การพัฒนาองค์การ. เอกสารวิชาการเจ้าหน้าที่พัฒนาองค์การ
สำนักฝึกอบรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2523.

จักรินทร์ พรมภักดี. การพัฒนาชีวัญของครูประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ติน ปรัชญฤทธิ์. เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารและการพัฒนาองค์การ หน่วยที่ 14

การพัฒนาองค์การในประเทศไทย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2530.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สามเจริญพาณิชย์, 2534.

มนัญ วงศ์นารี. ความรู้พื้นฐานในการพัฒนาองค์การ. 2524. (เอกสารโรนีเย็นเล่ม)

สุนันทา เลาหนันท์. การพัฒนาองค์การ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา, 2531.

ไสว ปภาณ์. การพัฒนาองค์การ : แนวคิดและวิธีปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
มิตรสยาม, 2521.

วิเศษ ชาวะนอง. การพัฒนาแบบวัดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

วรเดช จันทรศร. การพัฒนาองค์การ : การวินิจฉัยปัญหาและแนวทางแก้ไข
เอกสารประกอบการศึกษาวัสดุประจำสำนักศึกษาฯ อันดับที่ 31 คณะรัฐศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2522.

อรุณ รักษธรรม. การพัฒนาองค์การเพื่อการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

อุทุมพร จำรมาน. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือวัดลักษณะผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร :
ห้างหุ้นส่วนจำกัดพันธุ์บลิชชิ่ง, 2532.

ภาษาอังกฤษ

- Beckhard, Richard. Organization Development : Strategies and Models.
 Reading, Mass. Addison-Wesley, 1969.
- Bennis, W.G. Organization Development : Its Nature, Origins and Prospects. Reading, Mass : Addison-Wesley, 1969.
- Burke, W. Warner. Organization Development : A Normative View.
 Reading, Mass : Addison-Wesley, 1987.
- Callan Mary F. and Trusty, Francis M. Orgnization Development. 1987.
- Carnall, Collin A. Managing Change in Organization. Prentice-Hall International Ltd., 1990.
- English, Horace B. and English, Ava Champney Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytical Terms
 Longman Green and Co., Ltd., 1957.
- Francis, Dave and Woodcock, Mike. People at Work : a practical guide to organizational change. University Associates, Inc., 1975.
- French, Wendell L. and Bell, Cecil H. Organization Development : Behavioral Science Interventions for Organization Improvement
^{4th} ed. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1990.
- Glass, Gene V. and Stanley, Julian C. Statistical Methods in Education and Psychology. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice Hall, 1970.
- Harrison, Michael I. Diagnosing Organizations : Methods, Models and Processes. 3rd Printing, Sage Publications, Inc., 1988.

- Harvey, Donald E. and Brown, Donald R. An Experiential Approach to Organization Development. 2nd ed. New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1982.
- Mehrens, W. A. and Ebel, R.L. (edited) Principles of Educational and Psychological Measurement : A Book of Selected Readings. Chicago : Rand McNally & Company, 1967.
- Mohrman, Susan A. and Cummings, Thomas G. Self-Designing Organizations. Reading, Mass : Addison-Wesley, 1989.
- Schmuck, Richard A. and Miles, Mathew B. Organization Development in Schools. Cal. : National Press Books, 1971.
- Varney, Glenn H. Organization Development for Managers. Reading, Mass. : Addison-Wesley, 1977.
- Weisbord, Marvin R. Organizational Diagnosis : A Workbook of Theory and Practice. Reading, Mass. : Addison-Wesley, 1978.

ศูนย์วิทยบริพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาองค์การ
2. หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาองค์การ
3. แบบประเมินองค์ประกอบบนลำดับการสร้างเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ
4. แบบพิจารณาให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบบนลำดับสร้างเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ

ศูนย์วิทยบริพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้เขี่ยวน้ำด้านการพัฒนาองค์กร

1. ศาสตราจารย์ ดร.อรุณ รักธรรม
คณบัญชีประจำสนศาสตร์ สถาบันบัญชีพัฒนบริหารศาสตร์
2. คุณมนูญ วงศ์นารี
สถาบันฝึกอบรม ธนาคารแห่งประเทศไทย
3. ร้อยโทนานะ กอหรังกุล
สำนักฝึกอบรม การไฟฟ้านครหลวง
4. คณเด่นพงษ์ พล落ちว
ประธานกรรมการ บริษัทการจัดการธุรกิจจำกัด
5. รองศาสตราจารย์นายแพทย์ เมืองทอง แซมมานี
รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
6. ศาสตราจารย์ ดร.วุฒิชัย จำรงค์
คณบัญชีประจำสนศาสตร์ สถาบันบัญชีพัฒนบริหารศาสตร์
7. ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวด
คณครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
8. ศาสตราจารย์ ดร.ติน ปรัชญพฤทธิ์
คณบัญชีประจำสนศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุวี ปภาณ์
สำนักฝึกอบรม สถาบันบัญชีพัฒนบริหารศาสตร์
10. อาจารย์สุเทพ สังข์เพชร
ศูนย์ฝึกอบรม การประปานครหลวง
11. รองศาสตราจารย์ ดร.พรรณราย ทรัพย์ประภา
คณครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

12. รองศาสตราจารย์ ดร.หลุย จำปาเทศ
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิงหนิโชค วรรณลันดีกุล
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
14. รองศาสตราจารย์ ดร.ทิศนา แคมมี่
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
15. รองศาสตราจารย์ ดร.วรเดช จันทรศร
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

**ศูนย์วิทยบรังษยการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ แผนกมาตรฐานการศึกษา บัญชีวิทยาลัย โทร. 2183530

ที่ ทม 0309/ วันที่ กรกฎาคม 2536

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาองค์การ

เรียน

ตามที่ นายเวช มงคล นิลิตชัยปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา ได้รับ
อนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาสำหรับการพัฒนาองค์การ
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ
และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดิเรก ศรีสุโข เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และนิลิตได้ดำเนินการ
สำรวจผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาองค์การไปแล้วนั้น จากผลการสำรวจได้ข้อสรุปว่าท่านเป็นผู้ที่
ได้รับการเสนอชื่อจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้วยกันให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาองค์การ

บัญชีวิทยาลัย จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้คำแนะนำและคำปรึกษา
แก่นิลิตในการสร้างเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ ในด้านการติดต่อประสานงานนั้น นิลิต
จะได้ติดต่อประสานงานนั้น นิลิตจะได้ติดต่อกับท่านโดยตรงต่อไป และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา
ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วชราภัย)

คณบดีบัญชีวิทยาลัย

แบบประเมินองค์ประกอบสำหรับการสร้างเครื่องมือตรวจวินิจฉัยองค์การ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญประเมิน)

ความเป็นมา

ด้วยผู้วิจัยเป็นนิลิตดุษฎีภิท สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาสำหรับการพัฒนาองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในการพัฒนาองค์การ (Organization Development) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนลำดับ 3 ประการ คือ การตรวจวินิจฉัยองค์การ (Diagnosis) การใส่สิ่งสอดแทรกการพัฒนาองค์การ (Interventions) และการประเมินผล (Evaluation) นั้น การตรวจวินิจฉัยองค์การ เป็นขั้นตอนแรก และเป็นขั้นตอนที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดการพัฒนาองค์การให้ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาองค์การประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ ให้เป็นเครื่องมือที่เชื่อถือได้ และสอดคล้องกับสภาพการศึกษาไทย จึงได้ศึกษาทฤษฎีการตรวจวินิจฉัยองค์การ และสังเคราะห์องค์ประกอบแล้วได้อย่างคู่ประกอบที่นำมาใช้ในการตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ 17 องค์ประกอบ (ดังปรากฏในแบบประเมินฯ) แต่เพื่อให้ได้อย่างคู่ประกอบที่มีความสำคัญ และจำเป็นสำหรับนำมาใช้ในการพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาสำหรับการพัฒนาองค์การในประเทศไทย โดยเฉพาะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ท่านผู้เชี่ยวชาญพิจารณาประเมินค่า องค์ประกอบ ได้มีความสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นองค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพ แสดงถึงปัญหาสำคัญขององค์การทั้งองค์การ เพื่อผู้วิจัยจะได้ใช้เป็นองค์ประกอบที่เหมาะสมสมสำหรับการสร้างเครื่องมือวัดหรือตรวจวินิจฉัยองค์การในประเทศไทยต่อไป

จากองค์ประกอบทั้ง 17 องค์ประกอบที่นำเสนอในการประเมินองค์ประกอบสำหรับใช้สร้างเครื่องมือตรวจวินิจฉัยองค์การนี้ ไดร์ขอความอนุเคราะห์ท่านประเมินด้วยเกณฑ์และวิธีการประเมินดังต่อไปนี้

เกณฑ์การประเมินความสำคัญและจำเป็นขององค์ประกอบ

ในการประเมินความสำคัญและจำเป็นขององค์ประกอบ ซึ่งในประเด็นที่ผู้อำนวยการนั้นมีความสำคัญ สามารถสะท้อนให้เห็นความเป็นปัจจัยขององค์การ แสดงให้เห็นถึงความต้องการการพัฒนาเป็นลิสท์จำเป็นสำหรับองค์การที่สมบูรณ์ และการตรวจวินิจฉัยในประเด็นที่กำหนดทำให้ทราบได้ว่า ความต้องการในการพัฒนาองค์การที่อยู่ในเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างไร เกณฑ์การประเมินมี 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง องค์ประกอบมีความสำคัญและจำเป็นมากที่สุด
- 4 หมายถึง องค์ประกอบมีความสำคัญและจำเป็นมาก
- 3 หมายถึง องค์ประกอบมีความสำคัญและจำเป็นปานกลาง
- 2 หมายถึง องค์ประกอบมีความสำคัญและจำเป็นน้อย
- 1 หมายถึง องค์ประกอบมีความสำคัญและจำเป็นน้อยที่สุด

วิธีการประเมิน

โปรดพิจารณาองค์ประกอบและคำนิยามของแต่ละองค์ประกอบ และพิจารณาการเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ระบุระดับความสำคัญและจำเป็นหรือเป็นลิสท์ที่แสดงว่าถ้าองค์การมีสิ่งเหล่านี้ไม่สมบูรณ์แล้ว องค์การนั้นต้องการการพัฒนาองค์การ ในกรณีที่ท่านต้องการเสนอแนะความคิดเห็นใด ๆ กรุณาเสนอแนะในช่องข้อเสนอแนะด้วยจักษะเป็นพระคุณยิ่ง

(นายเวช มงคล)

ผู้จัด

ที่	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
1	วัตถุประสงค์ขององค์การ	วัตถุประสงค์ขององค์การ หมายถึง จุดมุ่งหมาย หรือสภาวะ ในอนาคตที่องค์การมุ่งหวังเอาไว้ และ พยายามที่จะ ให้บรรลุผลตามที่กำหนดไว้ โดยใน องค์การที่ต้นวัตถุประสงค์ขององค์การจะต้อง ชัดเจน บุคลากรในองค์การมีความเข้าใจตรงกัน ในวัตถุประสงค์ และวัตถุประสงค์ขององค์การ ต้องเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันขององค์การ						
2	โครงสร้างขององค์การ	โครงสร้างขององค์การ หมายถึง การจัดส่วนต่างๆ ขององค์การอย่าง เป็นทางการ มีการแบ่งหน่วยงาน ย่อย กำหนดลักษณะ และขอบเขตของงาน กำหนด สายการบังคับบัญชา กำหนดช่วงการควบคุมและ ให้ เห็นอกภัยในการบังคับบัญชา และสายการ ประสานงานที่ชัดเจน						

ที่	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
3	ลักษณะการติดต่อสื่อสาร	ลักษณะการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การกระทำใด ๆ ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันในการทำงานของบุคลากรในองค์การ เช่น การติดต่อสื่อสารจากการสั่งการผู้บังคับบัญชา ถึงผู้ใต้บังคับ การติดต่อสื่อสารจากผู้ใต้บังคับบัญชาถึงผู้บังคับบัญชา และการติดต่อสื่อสารในระดับเดียวกันของบุคลากรในองค์การ ซึ่งในองค์การที่มีสิ่งเหล่านี้จะมีระบบชัดเจน มีลักษณะเป็นการติดต่อสื่อสารสองทาง (Two-Way communication)						
4	ภาวะผู้นำของหัวหน้างาน	ภาวะผู้นำของหัวหน้างาน หมายถึง กระบวนการใช้อิทธิพลทางสังคม (Social influence process) ของหัวหน้างานต่อกิจกรรมของกลุ่มนบุคคล ในหน่วยงานหรือองค์การ เพื่อนำกลุ่มให้ปฏิบัติตาม โดยการสร้างความไว้วางใจให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในองค์การ สันสนับหนึ่งกัน บุคลากรในองค์การให้ปฏิบัติตามแนวหรือวิธีการที่กำหนดไว้ ดังศักยภาพของบุคลากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่การทำงาน						

-	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
		ขององค์การ ในองค์การที่มีภาวะผันผวนสูง ผู้นำจะรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ ของผู้ร่วมงาน ส่งเสริมให้มีความลั่น漪น์อันดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มผู้ร่วมงาน รวมทั้งยกย่องชูเชียร์ผู้ร่วมงาน และปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยดีในฐานะอันสมควร โดยใช้อิทธิพลของหัวหน้าต่อลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงาน						
5	งานและลักษณะงาน	งานและลักษณะงาน หมายถึง ภารกิจและลักษณะการปฏิบัติเพื่อให้ภารกิจประสบความสำเร็จในองค์การนั้น งานและลักษณะงานที่บุคลากรปฏิบัติจะต้องชัดเจน ไม่ยากหรือ слับซับซ้อนจนเกินไป ไม่มากจนเกินกำลัง เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติและการปฏิบัติงานนั้นจะต้องนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานหรือองค์การ						
6	บรรยายกาศขององค์การ	บรรยายกาศขององค์การ หมายถึง สภาพปัจจุบันพัฒนา ระหว่างการรับรู้ของบุคลากรกับผู้บริหาร ซึ่งสภาพการ						

ที่	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
		รับรู้มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานของบุคลากร ในองค์การ บรรยายกาศแบบเปิด เป็นบรรยายกาศที่พึงประสงค์ของสมาชิก ในองค์การมากที่สุด เพราะบรรยายกาศแบบนี้ทำให้สมาชิก มีวุฒิและกำลังใจดี มีความสามัคคีช่วยเหลือกันทำงานเป็นอย่างดี สมาชิกสามารถดูคุยกันแบบเปิดเผยเป็นกันเอง การติดต่อระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานเป็นไปได้ง่าย และด้วยความเป็นมิตร มีการเปิดโอกาสให้เสนอความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ ไม่มีการใช้บัตรสนเทห์ในองค์การ						
7	การจูงใจ	การจูงใจ หมายถึง ความพยายามที่จะซักจูงให้ผู้อื่นแสดงออกหรือปฏิบัติตามต่อสิ่งจูงใจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene factors) และปัจจัยจูงใจ (Motivators) ปัจจัยสุขอนามัยประกอบด้วยความลัมพ์เชื่อมโยงกับบุคล ภาระทางงาน การนิเทศงาน สภาพการทำงาน นโยบายขององค์การ เงินเดือน ส่วนปัจจัยจูงใจ ได้แก่ ลักษณะงาน ความรับผิดชอบ ความสำเร็จของงาน สัมฤทธิผลของงาน ความก้าวหน้า และการยอมรับนับถือ						

ที่	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
8	ความร่วมมือของสมาชิกในการทำงาน	ความร่วมมือของสมาชิกในการทำงาน หมายถึง ความสนใจในการทำงานร่วมกันของบุคลากรในองค์การ การช่วยเหลือสนับสนุน การยอมรับ การเอ้าใจใส่ การปฏิบัติตาม และการดูแลของบุคลากร ทำให้การปฏิบัติงานในองค์การบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้						
9	ลักษณะความชัดเจน	ลักษณะความชัดเจน หมายถึง สถานการณ์ที่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลชัดเจนกัน และตอกย้ำในสถานการณ์ที่ไม่สามารถตัดสินใจ หรือตกลงหาข้อยต่ออันเป็นที่พึงพอใจของทั้งสองฝ่ายได้ ความชัดเจนอาจเนื่องมาจากการลดปะโยชน์ต่างกัน บทบาทไม่ชัดเจน เป้าหมายการทำงานต่างกัน อำนาจต่างกัน และการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในองค์การ ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องแก้ปัญหาความชัดเจนโดยใช้อำนาจ (Forcing) การหลักเลี้ยง (Withdrawal) การมองเห็นความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานมากกว่าเป้าหมายของงาน (Smoothing) การแขยงหน้ากับปัญหา						

ข้อ	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
		(Confronting) และการใช้วิธีการประนีประนอม (Compromising)						
10	ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในองค์การ	ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในองค์การ หมายถึง ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของคน และหน่วยงานย่อยในองค์การ เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีระเบียบและไม่ขัดแย้งกัน แต่จะทำให้เสริมกันไปในทิศทางที่มุ่งสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน โดยสมาชิกในองค์การเข้าใจปัญหาของกันและกัน มีความคุ้นเคยกัน มีการสื่อสารกันอย่างเปิดเผย ยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นสามารถปรึกษากันได้ และให้ความช่วยเหลือสนับสนุนกัน						
11	แบบแผนของการตัดสินใจ	แบบแผนของการตัดสินใจ หมายถึง การตัดสินใจเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีอยู่หลายทางเลือก เพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ ในการตัดสินใจจะต้องอยู่บนพื้นฐานของความมีเหตุผล มีข้อมูลข่าวสารที่เชื่อถือได้ บุคลากรในองค์การมี						

ข้อ ที่	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
		ส่วนร่วมในการตัดสินใจและได้รับความพึงพอใจในการตัดสินใจ องค์การได้รับประโยชน์จากการตัดสินใจนั้น						
12	การทำงานเป็นทีมหรือลักษณะทีมงาน	การทำงานเป็นทีมหรือลักษณะทีมงาน หมายถึง การปฏิบัติงานโดยอาศัยกลุ่มทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ ทีมงานที่ดีจะต้องมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนและเป้าหมายที่เห็นพ้องต้องกัน มีความเปิดเผยต่อกันและการเชื่อมโยงแก่กันระหว่างกัน มีการสนับสนุนและไว้วางใจต่อกัน มีความร่วมมือและใช้ความชัดเจนในทางสร้างสรรค์ มีกระบวนการทำงานและการตัดสินใจที่เหมาะสม มีภาวะผู้นำที่เหมาะสม มีการตรวจสอบบทบาทผู้คนและวิธีการทำงานอย่างสม่ำเสมอ สามารถแต่งตั้งผู้คนพื้นฐานของ และมีความล้มเหลวทีมงานอ่อน						
13	กลไกสนับสนุนการบริหาร	กลไกสนับสนุนการบริหาร หมายถึง สิ่งที่เอื้ออำนวยให้การบริหารงานในองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ กลไก						

ที่	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
		สนับสนุนการบริหารช่วยวัสดุงาน หรือบูรณาการงาน และช่วยให้คลากรทำงานด้วยกันได้เป็นอย่างดี ช่วยในการตรวจสอบงานขององค์กรว่าเป็นไปในทิศทางที่ต้องการ หรือไม่ กลไกสนับสนุนการบริหารประกอบด้วย การวางแผน การควบคุม การงบประมาณ และช้อมูล-ข่าวสารต่าง ๆ						
14	การยอมรับซึ่งกันและกันของสมาชิกในองค์การ	การยอมรับซึ่งกันและกันของสมาชิกในองค์การ หมายถึง บุคลากรในองค์การยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีโอกาสได้รับการยกย่อง มีบรรยายกาศการอธิบายร่วมกันแบบพื้นมอง มีการติดต่อสื่อสารแบบเท่าเทียมกัน มีการสนับสนุนและร่วมมือซึ่งกันและกัน						
15	ทรัพยากรขององค์กร	ทรัพยากรขององค์กร หมายถึง สิ่งที่องค์กรจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ องค์กรที่ต้องสามารถใช้ทรัพยากรของ						

ลำดับ	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
		องค์การซึ่งประกอบด้วย บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ เครื่องมือเครื่องใช้ รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ						
16	สิ่งแวดล้อมภายในและภายนอกองค์การ	สิ่งแวดล้อมภายในองค์การ (Internal environment) หมายถึงสิ่งแวดล้อมด้านการทำงาน (Work environment) ขององค์การ ซึ่งด้วย องค์ประกอบด้านกายภาพต่าง ๆ เช่น บรรยากาศ อุณหภูมิของอากาศ สี แสง เสียง สุขอนามัย ความปลอดภัย เครื่องนับนากระดับ ฯ ลฯ เหล่านี้จะส่งผลต่อเจตคติต่องานของบุคลากรในองค์การ สิ่งแวดล้อมภายนอกองค์การ (External environment) หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางด้านสังคม (Social) เศรษฐกิจ (Economic) การเมืองและกฎหมาย (Political and legal) เทคโนโลยี (Technological) และจริยธรรม (Ethical)						

ลำดับ	องค์ประกอบ	ความหมาย	ระดับความสำคัญและจำเป็น					ข้อเสนอแนะ
			5	4	3	2	1	
17	ความรู้สึกเป็นอิสระในการทำงานของสมาชิก	ความรู้สึกเป็นอิสระในการทำงานของสมาชิก หมายถึง บุคลากรในองค์การทำงานด้วยความสนหายใจ โดยมีความรู้สึกว่าไม่มีการควบคุม กำกับอย่างเข้มงวด หรือไม่มีคนดูอย่างผิด บุคลากรสามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ตามสมควร โดยไม่ได้รับการชัดขาด หรือต่อต้านจากผู้บังคับบัญชาแต่อย่างใด						

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

องค์ประกอบที่ทำให้ควรเพิ่มเติม (กรุณาระบุเหตุผลด้วย)

๗๖	องค์ประกอบ	เหตุผล
18		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบพิจารณาให้ค่าให้ค่าน้ำหนักองค์ประกอบกล้าหัวบลัสร้างเครื่องมือ^๑
 ตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ
 (กล้าหัวผู้เชี่ยวชาญให้น้ำหนัก)

คำแนะนำ

โปรดเปรียบเทียบองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบกับองค์ประกอบที่เหลืออีก 16 องค์ประกอบ แล้วพิจารณาให้น้ำหนักองค์ประกอบนั้น ๆ โดยพิจารณาว่า องค์ประกอบมีเนื้อหาสาระสำคัญมากน้อยเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับองค์ประกอบอื่น ๆ ตามเกณฑ์ต่อไปนี้คือ ให้น้ำหนัก 10 หมายถึง เมื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบได้กับองค์ประกอบที่เหลือทั้งหมด 16 องค์ประกอบแล้ว องค์ประกอบนั้นมีเนื้อหาสาระสำคัญมากที่สุดกล้าหัวบลัสรับนำไปใช้ใน การสร้างเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ

ให้น้ำหนัก 9, 8, 7, 6 ... 1 หมายถึง เมื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบนั้นกับ องค์ประกอบที่เหลืออีก 16 องค์ประกอบแล้ว องค์ประกอบนั้นมีสาระสำคัญลดหลั่นกันลงไปจนกระทั่งถึง 1 ชั้นหมายถึง เมื่อเปรียบเทียบองค์ประกอบนี้กับองค์ประกอบที่เหลือ 16 องค์ประกอบแล้ว องค์ประกอบมีเนื้อหาสาระสำคัญลดลงตามลำดับถึงน้อยที่สุด

โปรดพิจารณาองค์ประกอบแล้วก้า / ลงในช่องน้ำหนักที่กำหนดต้องการ ถ้าท่าน มีข้อเสนอแนะกรุณาเขียนไว้ในชื่อเสนอแนะด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

กุศลธรรมมหาวิทยาลัย

(นายเวช มงคล)

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ช

1. หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษา
2. แบบสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
3. หนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย
4. สรุปรถติดที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ กม 0302 (416)/

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ 10330

ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษา
เรียน หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ....
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ส่งเสริมศึกษาฯ จำนวน 3 ชุด

ด้วย นายเวช มงคล ปัจจุบันเป็นนิสิตชั้นปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขณะนี้กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาสำหรับการพัฒนาองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตีเรก ศรีสุโข เป็นที่ปรึกษา ในการวิจัยครั้งนี้นิสิตจำเป็นต้องใช้โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาที่มีลักษณะเฉพาะจำนวนหนึ่ง เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะต้องดำเนินการสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษาทุกเขต เป็นต้น เพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือกโรงเรียนที่มีลักษณะเด่น และลักษณะด้อยตามประเด็นการพิจารณาเฉพาะด้าน เพื่อการตรวจวินิจฉัยปัญหา สำหรับการพัฒนาองค์การ 14 ด้าน ดังรายละเอียดในเครื่องมือสำรวจที่แนบมาพร้อมกับหนังสือนี้

ภาควิชาบริหารการศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่า ท่านและทีมงานของท่านซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ หัวหน้าฝ่ายนิเทศการบริหาร เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษาของท่านโดยตลอด จึงควรขอความอนุเคราะห์ท่านและทีมงานของท่าน โปรดตอบแบบสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งได้แนบมาพร้อมหนังสือนี้แล้ว และกรุณางดตอบแบบสอบถามกลับไปให้ในสิ่ติตามที่อยู่ช่องประกายในเอกสารลังกลับด้วย

ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและทีมงานของท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสสั้นๆ ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

หัวหน้าภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาบริหารการศึกษา

โทร. 2150871-3 ต่อ 2405

แบบสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา
เขตการศึกษา .....

คำชี้แจง

- แบบสำรวจนี้ใช้สำหรับ [ ] หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
 [ ] ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์
 [ ] หัวหน้าฝ่ายนิเทศกรบริหาร

โปรดตอบแบบสำรวจตามความคิดเห็นของท่าน โดยพิจารณาตอบเป็นรายด้านที่ขอให้พิจารณา และโปรดเขียนชื่อโรงเรียนที่ท่านเห็นว่า มีลักษณะเด่นในแต่ละด้านที่พิจารณาจำนวน 3 โรงเรียน คือ เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ตามลำดับ และโรงเรียนที่มีลักษณะด้วยในด้านที่พิจารณา จำนวน 3 โรงเรียน คือ โรงเรียนด้อยที่สุด โรงเรียนด้อยรองลงมา และโรงเรียนด้อยถดມาเป็นอันดับที่ 3

สาระของแบบสำรวจ

ที่	ด้านพิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
1	วัตถุประสงค์ของโรงเรียน หมายถึง จุดมุ่งหมายหรือลักษณะในอนาคตที่โรงเรียน มุ่งหวังเอาไว้และพยายามจะให้บรรลุตามที่กำหนดไว้ การที่โรงเรียนมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน ระบุ	1. ชื่อโรงเรียน .... 2. ชื่อโรงเรียน	1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .... 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .....

ที่	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
	เป็นรายลักษณะอักษรرمีปราภูให้เห็นชัดเจน สามารถสื่อสารให้กับผู้อื่นได้โดยไม่ต้องพูด ของโรงเรียนรับรู้ร่วมกัน	..... 3. ชื่อโรงเรียน	..... 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถดມาเป็นอันดับที่ 3 .....
2	โครงสร้างของโรงเรียน หมายถึง การจัดล่วงงานต่าง ๆ ของโรงเรียนอย่างเป็นทางการ มีการแบ่งกลุ่มงานหรือหน่วยงานย่อย กำหนดลักษณะงานที่ปฏิบัติ กำหนดสายการบังคับบัญชา ชัดเจน สายการประสานงานที่ชัดเจน การวิเคราะห์โครงสร้างและระบบงานที่ชัดเจน เป็นสัดส่วนสมพองกัน จำนำไปสู่การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ประสานงานกันได้เป็นอย่างดี ช่วยให้ตอบสนองวัตถุประสงค์ของโรงเรียนได้ดี	1. ชื่อโรงเรียน .. .. 2. ชื่อโรงเรียน .. .. 3. ชื่อโรงเรียน ..	1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .. .. 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .. .. 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถดມาเป็นอันดับที่ 3 .....
3	ลักษณะการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ระบบและการสื่อสารภายในโรงเรียนที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันในการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน เช่น การติดต่อสื่อสาร และการสัมภาษณ์ การบังคับบัญชา ถังผู้ใดบังคับบัญชา และการติดต่อสื่อสารใน	1. ชื่อโรงเรียน .. .. 2. ชื่อโรงเรียน ..	1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .. .. 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .. ..

ลำดับ	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
ระดับเดียวกันของบุคลากรในโรงเรียน	โรงเรียนที่มีการติดต่อสื่อสารที่ดีจะมีการกำหนดระบบชัดเจน มีสายการติดต่อสื่อสารตามระบบ (Formal organization communication) มีลักษณะ เป็นการติดต่อสื่อสารสองทาง (Two-way communication) โรงเรียนที่มีระบบสื่อสารทั้งสอง หน้ามากจะมีระบบส่งเสริม และสนับสนุนอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร และส่งข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) โดยตอบ ทันทีเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ช่วยให้สมาชิกในโรงเรียนสามารถติดตอกันได้โดยเปิดเผย (Open Communication) ช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจในหมู่สมาชิก ช่วยให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์กันโดยสะดวก และช่วยให้มีความลัมพันธ์อันดีตอกัน	3. ชื่อโรงเรียน	3. ชื่อโรงเรียนด้อยถด霉เป็นอันดับที่ 3
4	ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถในการเป็นผู้นำ ในการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน ภาวะผู้นำ เป็นอิทธิพลเชิง สังคม (Social influence process) ของผู้บริหารที่มีต่อ พฤติกรรมของสมาชิกในโรงเรียนในการนำกลุ่มให้ปฏิบัติภาระ โดยปกติทั่วไปความเป็นผู้นำมักจะเป็นผลมาจากการความสามารถ	1. ชื่อโรงเรียน .... 2. ชื่อโรงเรียน .... 3. ชื่อโรงเรียน	1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .... 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .... 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถด霉เป็นอันดับที่ 3

ที่	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
	<p>ในการสร้างความไว้วางใจ ให้เกิดขึ้นกับบุคลากรในโรงเรียน และความสามารถดึงศักยภาพของบุคลากรมาร่วมให้เกิดประโยชน์ ตามแนวทางที่ผู้บริหารเป็นผู้ชี้นำในการทำงานของโรงเรียน ในโรงเรียนที่มีผู้บริหารซึ่งมีภาวะผู้นำที่ดีผู้บริหารที่ส่วนใหญ่ มักจะยินดีรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ ของผู้ร่วมงาน ชอบการส่งเสริมให้สมาชิกมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในกลุ่มผู้ร่วมงาน รวมทั้งรู้จักภัยกย่องชูเชียร์ผู้ร่วมงาน และปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานด้วยดี การมีภาวะผู้นำที่จะทำให้บุคลากรของโรงเรียนยินดีทำงาน ด้วยความเต็มใจ และทำให้ฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนยินดีปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับแนวปฏิบัติ หรือวิธีดำเนินการที่ผู้บริหารชี้นำ</p>	.....	.....
5	<p>บรรยายกาศในการทำงานของโรงเรียน หมายถึง สภาพบรรยายกาศซึ่งสะท้อนถึงลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร กับครุอัจารย์ในโรงเรียนว่ามีแนวโน้มเป็นบรรยายกาศแบบเปิด (Open Climate) หรือเป็นบรรยายกาศแบบปิด (Closed climate) บรรยายกาศแบบเปิด (Open climate) เป็น</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน .....</p> <p>.....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียน .....</p> <p>.....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียน .....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .....</p> <p>.....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .....</p> <p>.....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียนด้อยถัดมาเป็นอันดับที่ 3</p>

ลำดับ	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
	<p>บรรยักษ์ที่พึงประสงค์ บรรยักษ์แบบนี้มีลักษณะแบบเป็นกันเอง รู้สึกอบอุ่นการควบคุมบังคับบัญชาไม่เข้มงวดแบบเจ้าจริง เอาจังจนเกินไป ผู้บริหารกับผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมทำงานกันอย่างมิตรร่วมงาน (Colleague)</p> <p>ส่วนบรรยักษ์แบบปิด (Closed climate) เป็นบรรยักษ์ที่ผู้บริหาร บริหารงานโดยการควบคุมอย่างเข้มงวด ใช้อำนาจ ไม่ไว้วาง ผู้บริหารชอบตั้งกฎเกณฑ์ระเบียบทองบังคับให้คณาจารย์ปฏิบัติตามเป็นลักษณะเชิงมุขยลัมพันธ์ หรือเชิงลัมพันธ์ที่ไม่ค่อยดีนัก ไม่อบอุ่น ไม่ค่อยจะเป็นกันเอง และมักจะเน้นแบบแผนค่อนข้างเคร่งครัด</p>	.....	.....
6	<p>การจูงใจ หมายถึง การกระทำหรือการดำเนินการที่จูงใจให้ครูในโรงเรียนเกิดพฤติกรรมการปฏิบัติในทางที่ต้องการ ทำให้ครูเกิดพฤติกรรมการทำงานไปตามที่โรงเรียนคาดหวัง ทำให้ครูในโรงเรียนปฏิบัติการด้วยความรู้สึกอย่างจะทำงานชนิดนั้นในตัวเอง ทำให้เกิดการกระทำหรือมีพฤติกรรม (Behavior) ตามที่ต้องการในโรงเรียนซึ่งมีระบบการจูงใจดีนั้น ผู้บริหารจะมี</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน .....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียน .....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียน .....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้วยที่สุด .....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียนด้วยรองลงมา .....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียนด้อยถดิ่งมาเป็นอันดับที่ 3 .....</p>

ที่	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
	เทคนิคต่าง ๆ ในการจูงใจที่ทำให้ครูเกิดความรู้สึกว่างานที่ปฏิบัติอยู่นั้น เป็นลีบเท่านั้น ใจท้าทายความสามารถของเขาและทำให้อยากทำงานเพิ่มขึ้น หรือทำให้ยิ่งขึ้น ให้ได้มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนดไว้		
7	<p>ความร่วมมือของสมาชิกในการทำงาน หมายถึง คณะกรรมการในโรงเรียนโดยส่วนรวมหรือล้วนใหญ่มีการช่วยเหลือสนับสนุน ซึ่งกันและกันในการทำงาน ร่วมปฏิบัติตามผู้บังคับบัญชาด้วยความรู้สึกเต็มใจ ทำให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนเต็มไปด้วยความรู้สึกอบอุ่น</p> <p>ถ้าความร่วมมือของคณะกรรมการในโรงเรียนเป็นไปด้วยดีจะมีส่วนทำให้การดำเนินงานของโรงเรียนเต็มไปด้วยผู้ชี้ช่องทาง เหลือเชื่อเพื่อ มั่นใจต่อ กันในการปฏิบัติงาน การประสานงานของฝ่ายต่าง ๆ ในโรงเรียนมักจะเป็นไปด้วยดีเมื่อปัญหา อุปสรรค และความขัดแย้งกันน้อย คณะกรรมการสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยรู้สึกว่ามีโอกาสที่จะได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกอีก ๑ ค่อนข้างดี</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน ....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียน ....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด ....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา ....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียนด้อยถัดมาเป็นอันดับที่ 3 ....</p>

ที่	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
8	<p>ลักษณะเรื่องความชัดແยัง หมายถึง สถานการณ์ที่ทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลชัดແยังกัน และถูกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่สามารถตัดสินใจ หรือตกลงหาข้อต่อไปเป็นที่พึงพอใจได้ สาเหตุของความชัดແยังอาจมาจากเรื่องผลประโยชน์ชัดกัน บทบาทของบุคคลไม่ชัดเจน มีเป้าหมายของการทำงานต่างกันอำนวยต่างกัน ความชัดແยังตามแนวคิดนี้อาจก่อให้เกิดได้ทั้งผลดีและผลเสีย โรงเรียนที่มีความชัดແยังที่มีสภาพก่อให้เกิด ผลดีนั้น มักจะมีการเน้นการหาข้อตกลงในการทำงานร่วมกัน สมาชิกโดยเดียว ชัดແยังกัน มีความเห็นไม่ตรงกันในเรื่องวิธีทำงานมากกว่าความไม่พึงพอใจกันระหว่างบุคคลหรือระหว่างสมาชิก และผู้บริหารมักจะใช้วิธีการประนีประนอม</p> <p>ส่วนโรงเรียนที่มีความชัดແยังในสภาพที่ก่อให้เกิดผลเสียนั้น จะทำให้โรงเรียนไม่สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรยายกาศภายในโรงเรียนจะมีลักษณะดังเครียด สมาชิกมักจะชัดແยังกันในเรื่องผลประโยชน์ ไม่ชอบพอกันเป็นส่วนตัวบุคคลการแตกแยกกันเป็นกลุ่มเป็นพวก</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน .... 2. ชื่อโรงเรียน .... 3. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .... 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .... 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถัดมาเป็นอันดับที่ 3 ....</p>

ที่	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
9	<p>ความลัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในโรงเรียน หมายถึง ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ของคน และหน่วยงานภายนอกในโรงเรียน เพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และไม่ขัดแย้งกันแต่จะทำให้เสริมไปในทิศทางที่มุ่งสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน โดยทั่วไป ถ้าความลัมพันธ์ ของสมาชิกในโรงเรียนเป็นด้วยดีแล้ว สมาชิกในโรงเรียนจะมีความคุ้นเคยกัน และมีการลือสารกันอย่างเปิดเผย สมาชิกยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน พร้อมที่จะช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นสมาชิกสามารถปรึกษาหารือกันได้</p> <p>ในการตรวจกันข้ามหากสมาชิกมีความลัมพันธ์ไม่ดีต่อกันแล้ว สมาชิกจะไม่มีความเปิดเผยต่อกัน แต่จะปิดบังซ่อนเร้นซึ่งกันและกัน สมาชิกจะไม่ชอบประสานงานกัน ไม่ยินดีช่วยเหลือกันทำให้โรงเรียนขาดความสามัคคีสماโนนันท์ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน .... 2. ชื่อโรงเรียน .... 3. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .... 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .... 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถดມาเป็นอันดับที่ 3 ....</p>
10	แบบแผนของการตัดสินใจของโรงเรียน หมายถึง แบบหรือวิธีที่นิยมใช้ในการตัดสินใจ หรือตัดสินปัญหา เป็นการเลือกทางปฏิบัติ	<p>1. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด ....</p>

ลำดับ	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
	<p>เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ โรงเรียนที่มีแบบแผนของการตัดสินใจที่ดีนั้นมักจะมีกลักประชาธิปไตย ผู้บริหารจะไม่นิยมใช้อำนาจลิทธิชัตในการตัดสินใจ แต่มักจะเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมปรึกษาหารือก่อนการตัดสินใจ การตัดสินใจในแต่ละเรื่องจะนิยมใช้ข้อมูลและเหตุผล โดยจะคำนึงถึงประโยชน์ของโรงเรียนเป็นสำคัญ</p> <p>โรงเรียนที่มีแบบแผนของการตัดสินใจที่ไม่ดีนั้น ผู้บริหารมักจะมีกลักอัตตาธิปไตย ไม่เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชา มีส่วนร่วมปรึกษาหารือก่อนการตัดสินใจ การตัดสินใจมักจะอยู่บนพื้นฐานของการใช้อารมณ์ ความรู้สึก และผลประโยชน์ส่วนตัว หรือพวกรองเข้าไปเกี่ยวข้อง ทำให้การบริหารงานของโรงเรียนขาดประสิทธิภาพ</p>	<p>2. ชื่อโรงเรียน .... 3. ชื่อโรงเรียน .....</p>	<p>2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .....</p> <p>..... 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถดມาเป็นอันดับที่ 3 .....</p>
11	<p>การทำงานเป็นทีมหรือลักษณะที่มีงาน หมายถึง การปฏิบัติงานโดยอาศัยกลุ่มทำงานในแบบเป็นทีม เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ</p> <p>โรงเรียนที่ดีในเรื่องที่มีนั้นเป็นโรงเรียนที่มีบรรยากาศ</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน .....</p> <p>..... 2. ชื่อโรงเรียน .....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .....</p> <p>..... 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .....</p>

ที่	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
	<p>ส่งเสริมการทำงานแบบเป็นทีม บุคลากรในโรงเรียนมีค่านิยมในการทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งใช้การทำงานแบบทีมเมื่อมีงานที่จะต้องปฏิบัติร่วมกัน ทีมงานในโรงเรียนมีหลายรูปแบบ เช่น ทีมในรูปคณะกรรมการ คณะกรรมการ คณะกรรมการและกิจกรรมทางการ คณะกรรมการ คณะกรรมการและกิจกรรมทางการ โดยทีมงานเหล่านี้มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจในการทำงานและร่วมกันทำงานที่ประสานสัมพันธ์กัน</p> <p>โรงเรียนที่ดีในเรื่องที่มีความสามารถดำเนินงานต่าง ๆ ไปได้อย่างเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนได้ลงศักยภาพของสมาชิกแต่ละคนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในลักษณะการทำงานเป็นทีมส่วนโรงเรียนที่ไม่ดีในเรื่องที่มีจะเป็น</p> <p>โรงเรียนที่บุคลากรในโรงเรียนไม่ชอบทำงานเป็นทีม โรงเรียนไม่นิยมส่งเสริมนักเรียนให้ทำงานเป็นทีม แต่จะส่งเสริม และสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนทำงานโดยใช้ความสามารถส่วนบุคคล หรือชุมชนให้ทำงานแข่งกัน</p>	<p>3. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>3. ชื่อโรงเรียนด้อยถด霉เป็นอันดับที่ 3 .....</p>
12	การยอมรับชั้นกับและกับของสมาชิกในโรงเรียน หมายถึง บุคลากรในโรงเรียนยินดีรับฟังความคิดเห็นชั้นกับและกับบุคลากร	<p>1. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด ....</p>

ที่	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
	<p>ให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน รู้จักการยกย่องกันตามสภาพที่เหมาะสม มีบรรยายกาศการอยู่ร่วมกันแบบโน้มเอียงไปในทางที่เป็นแบบเป็นกันเอง มีการแสดงออกซึ่งความเป็นมิตร เป็นพากพ้องเดียวกัน โรงเรียนที่บุคลากรยอมรับซึ่งกันและกันจะสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนโรงเรียนที่บุคลากรไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน บุคลากรจะไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือช่วยเหลือสนับสนุนกัน การทำงานของโรงเรียนมักจะเป็นไปในลักษณะแข่งขันซึ่งเด่นกัน ไม่มีบรรยายกาศแห่งความเป็นมิตร</p>	<p>2. ชื่อโรงเรียน .... 3. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .... 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถัดมาเป็นอันดับที่ 3 ....</p>
13	<p>ทรัพยากรของโรงเรียน หมายถึง ลึ่งที่โรงเรียนจำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทั้ง ไว ซึ่งได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนเกิดต้องเป็นโรงเรียนที่บุคลากรส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียน มีทรัพยากรเพียงพอ กับความต้องการ และโรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่า</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน .... 2. ชื่อโรงเรียน .... 3. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด .... 2. ชื่อโรงเรียนด้อยรองลงมา .... 3. ชื่อโรงเรียนด้อยถัดมาเป็นอันดับที่ 3 ....</p>

ลำดับ	ด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่เด่นที่สุดเป็นอันดับที่ 1, 2 และ 3 ในด้านที่พิจารณา	โรงเรียนในเขตที่ด้อยในด้านที่พิจารณา
14	<p>ความรู้สึกเป็นอิสระในการทำงานของสมาชิก หมายถึง บุคลากร ในโรงเรียนรู้สึกอิสระในการทำงาน หรือมีความรู้สึกว่าได้รับ ความไว้วางใจในการทำงาน บุคลากรมีความรู้สึกว่าไม่ถูก ควบคุมกำกับอย่างเข้มงวด โรงเรียนที่มีครุฑ์มีความรู้สึกเป็น อิสระในการทำงานมักจะมีความกระตือรือร้นในการทำงานและ สามารถทำงานได้โดยมีอุปสรรคขัดขวางค่อนข้างน้อย ทำให้ โรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้ผลดี</p> <p>ส่วนโรงเรียนที่บุคลากรมีความรู้สึกไม่เป็นอิสระในการ ทำงานบุคลากรจะรู้สึกอิดอัด รู้สึกว่าถูกควบคุมเข้มงวด ไม่ได้รับ การไว้วางใจและจะรู้สึกว่ามีการควบคุม ตรวจสอบการทำงาน อย่างจริงจังอยู่เสมอต้องระมัดระวังตัวอยู่ตลอดเวลา</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียน ....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียน ....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียน ....</p>	<p>1. ชื่อโรงเรียนด้อยที่สุด ....</p> <p>2. ชื่อโรงเรียนด้อยลงมา ....</p> <p>3. ชื่อโรงเรียนด้อยถด蘼เป็นอันดับที่ 3 ....</p>

ทำนิมิตความคิดเห็นนี้ ๆ โปรดระบุ _____

ศูนย์วิทยา彷徨
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์

(นายเวช มงคล)

ที่ สค 0806/0836

กองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ กกม. 10300

กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความร่วมมือในการทำวิจัย

เรียน

ด้วย นายเวช มงคล นิติปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง "การพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัย
ปัญหาสำหรับการพัฒนาองค์การในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา" ในการนี้ นิติมี
ความประสงค์ขอให้ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครู อาจารย์ ในโรงเรียนนี้
ตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัย

กองการมัธยมศึกษาพิจารณาแล้ว เห็นว่าการทำวิจัยดังกล่าวทำให้ได้รับความรู้
เกี่ยวกับกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์การ การตรวจวินิจฉัยปัญหาองค์การ ตลอดจน
การทำหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนมีอย่างดี การกำหนดองค์ประกอบของ การทำหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนมีอย่างดี ซึ่งจะ^{ชี้แจง}
เป็นแนวทางในการพัฒนาเครื่องมือตรวจวินิจฉัยปัญหาโรงเรียนมัธยมศึกษาได้ดีขึ้น สมควรให้การ
สนับสนุน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ศูนย์วิทยบรหพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
(นายบุญรอด วัฒนชัย)
ศึกษานิเทศก์ 8 ปฏิบัติราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา

ฝ่ายส่งเสริมมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2828466

โทรสาร 2824096

สูตรสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การหาค่ามัธยฐาน (Median)

การคำนวณหาค่ามัธยฐานของแต่ละข้อความ ใช้สูตรของแกลล์ และสแตนเลย์
 (Glass and Stanley 1970 : 48-59) ดังนี้

$$\text{มัธยฐาน} = L + I \left[\frac{\frac{N}{2} - F_1}{F_2} \right]$$

เมื่อ L คือ ชีดจำกัดที่แท้จริงของชั้นคะแนนที่มัธยฐานตกอยู่

I คือ อันตรภาคชั้นคะแนน

N คือ จำนวนความถี่ทั้งหมด

F_1 คือ ความถี่สะสมชั้นคะแนนต่ำสุด ถึงชั้นคะแนนที่เป็นชีดจำกัดบนของชั้นก่อนที่มัธยฐานตกอยู่

F_2 คือ ความถี่ของชั้นคะแนนที่มัธยฐานตกอยู่

2. การหาพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquartile Range)

พิสัยระหว่างควอไทล์ คือ ระยะระหว่างควอไทล์ที่ 3 ถึงควอไทล์ที่ 1 ของคะแนนชุดหนึ่ง ๆ สูตรที่ใช้ในการคำนวณใช้สูตรคล้ายคลึงกับสูตรการหามัธยฐาน (Glass and Stanley 1970 : 77) แต่การหาค่าควอไทล์ที่ 3 (Q_3) และการหาค่าควอไทล์ที่ 1 (Q_1) นั้นแทนค่า

$$\frac{N}{2} \quad \text{ด้วย} \quad \frac{3N}{4} \quad \text{และ} \quad \frac{N}{4} \quad \text{ตามลำดับ}$$

3. การหาความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity)

การคำนวณหาความตรงเชิงจำแนก โดยใช้ t-test

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s^2_1}{N_1} + \frac{s^2_2}{N_2}}}$$

- เมื่อ $\bar{X}_1$ คือ ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนกลุ่มเด่น
 $\bar{X}_2$ คือ ค่าเฉลี่ยของโรงเรียนกลุ่มด้อย
 s^2_1 คือ ค่าความแปรปรวนของโรงเรียนกลุ่มเด่น
 s^2_2 คือ ค่าความแปรปรวนของโรงเรียนกลุ่มด้อย
 N_1 คือ จำนวนโรงเรียนกลุ่มเด่น
 N_2 คือ จำนวนโรงเรียนกลุ่มด้อย

4. การหาความเที่ยงระหว่างผู้ตรวจวินิจฉัย (Interrater Reliability)

(Mehrens and Ebel 1967 : 116-120)

$$r_1 = \frac{M_{\bar{X}} - M}{M_{\bar{X}} + (k-1) M}$$

- เมื่อ r_1 คือ ความเที่ยงของการตรวจวินิจฉัย
(Reliability of ratings)

$M_{\bar{X}}$ คือ mean square for schools

M คือ mean square for error

k คือ จำนวนครั้งของการตรวจวินิจฉัย

$$r_k = \frac{M_{\bar{X}} - M}{M_{\bar{X}}}$$

- r_k คือ ความเที่ยงของค่าเฉลี่ยการตรวจวินิจฉัย (Reliability of average ratings)